

Typosthes.gr | Τύπος Θεσσαλονίκης / Τοπικά

Τουριστική αξιοποίηση για την βιομηχανική κληρονομιά της πόλης

Θεσσαλονίκη: Τα ιστορικά κτίρια της πόλης γίνονται... τουριστικά προϊόντα!

30 Mar 2017,03.04

Μια μεγάλη αλλαγή στις εκποχές του 19ου αιώνα στη Θεσσαλονίκη έμελλε να σηματοδοτήσουν, χωρίς φυσικά να το γνωρίζουν, οι παγοπώλες που από τα χαράματα ξεκινούσαν να φορτώνουν πάγο από τα παγοποιεία για να μη τους πιάσει η ζέστη, οι πιτσιρικάδες που ακούγοντας το καμπανάκι του τραμ, πηδούσαν πάνω του και έκαναν τη γνωστή τότε "σκαλωμαρία" στα στηρίγματά του για μια βόλτα δωρεάν, καθώς και οι πρώτοι ταξιδιώτες του σιδηροδρόμου, που το 1888 ξεκινούσαν να επισκεφθούν την Ευρώπη...

Μαζί με αυτούς, λίγο μακρύτερα, σε μια Θεσσαλονίκη που άλλαζε αμετάκλητα, ο ατμός από τους μύλους **Αλλατίνη, τους πρώτους αλευρόμυλους που έγιναν στην πόλη, έδινε το σήμα της εκβιομηχάνισης της περιοχής.** Το ίδιο και οι πρώτες βιομηχανικές μονάδες καπνού που έγιναν επί Τουρκοκρατίας, αλλά και η έναρξη της κατασκευής των έργων ηλεκτρικής παραγωγής, του οργανισμού ύδρευσης και των πρώτων υποδομών στο λιμάνι...

Ήταν τότε που γράφτηκαν οι **πρώτες γραμμές της ιστορίας της βιομηχανικής κληρονομιάς** της πόλης, που σήμερα γίνεται μια προσπάθεια να αναβιώσει μέσα από μισογκρεμισμένα κτίρια, κιτρινωπά αρχεία και απομεινάρια του παρελθόντος.

"Η Θεσσαλονίκη και άλλες περιοχές της βόρειας Ελλάδας έχουν την ιστορική τους αφήγηση να **εδράζεται σε μια αδιάλειπτη εμπορική και βιομηχανική κουλτούρα.** Δυτικά αλλά και ανατολικά της Θεσσαλονίκης υπάρχουν σύγχρονα βιομηχανικά συγκροτήματα. Κάτω από μια συγκεκριμένη δράση μπορούν να δώσουν το δικό τους στίγμα στην πολιτιστική ανάδειξη μιας δραστηριότητας που μπορεί να αξιοποιηθεί και τουριστικά" τόνισε ο **αντιπεριφερειάρχης Τουρισμού και Πολιτισμού, Αλέξανδρος Θάνος,** μιλώντας σε

συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της συμμετοχής της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στο **ευρωπαϊκό έργο "Christa"** που έχει στόχο την τουριστική αξιοποίηση της βιομηχανικής κληρονομιάς και συγχρηματοδοτείται από το **πρόγραμμα Interreg**.

Η βιομηχανική ιστορία της πόλης

Παρουσιάζοντας τη βιομηχανική ιστορία της Θεσσαλονίκης, με αφορμή την πρόσφατη συμμετοχή της Περιφέρειας σε συνάντηση του προγράμματος στη Σουηδία, ο **Μιλτιάδης Νικολάου από τη διεύθυνση τουρισμού της Περιφέρειας** και την ομάδα εργασίας του προγράμματος "Christa", ανέφερε ότι στο **τέλος του 19ου αιώνα ξεκίνησε η βιομηχανική δραστηριότητα στη Θεσσαλονίκη**, ενώ παλαιότερα υπήρχαν κάποιες βιομηχανικές μονάδες επί Τουρκοκρατίας που όμως δεν ήταν τόσο αναπτυγμένες.

Συγκεκριμένα, **στο τέλος του 19ου αιώνα ξεκίνησε η κατασκευή των πρώτων σιδηροδρόμων, του τραμ, της ηλεκτρικής παραγωγής, του οργανισμού ύδρευσης**, έγιναν τα πρώτα έργα στο λιμάνι και **μέχρι το 1912 η Θεσσαλονίκη είχε 33 πολύ μεγάλες βιομηχανικές μονάδες**. Τα ιδρύματα που δραστηριοποιούνταν για ανάπτυξη της βιομηχανίας στην πόλη ήταν το Μακεδονικό Ινστιτούτο Βιομηχανίας, το Επιμελητήριο Εμπορίου και Βιομηχανίας της Θεσσαλονίκης, το επιμελητήριο των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, το λιμάνι και ο οργανισμός που διαχειριζόταν τότε το λιμάνι και η διεθνής έκθεση. Αργότερα δημιουργήθηκε και η βιομηχανική περιοχή της Σίνδου. **Όλα αυτά λειτούργησαν στον 20ο αιώνα.**

Μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και μέχρι τη δεκαετία του '60 και '70 είχαν σχηματιστεί οι αντίστοιχοι οργανισμοί. Τα μεγάλα βιομηχανικά δίκτυα που υπήρχαν τότε στην πόλη ήταν οι σιδηρόδρομοι, οι εγκαταστάσεις αερίου, το τραμ, η ηλεκτρική παραγωγή, η ύδρευση, το λιμάνι και οι τηλεπικοινωνίες. Το **1888 η πόλη είχε πλήρη σιδηροδρομική σύνδεση** με την Ευρώπη. Υπήρχαν βιομηχανίες που παρήγαγαν πάγο και διάφορα οινοπνευματώδη, καθώς και η οθωμανική βιομηχανία καπνού, που στη συνέχεια, μετά την απελευθέρωση της πόλης, άλλαξε ονομασία. **Υπήρχαν ακόμη κάποιες μικρές βιομηχανικές μονάδες αλευρόμυλων, κάποια βυρσοδεψεία και στα μέσα του 20ού αιώνα υπήρχαν μεγάλες μονάδες κλωστοϋφαντουργίας στην πόλη.**

Το **1912 υπήρχαν οκτώ κύριοι βιομηχανικοί κλάδοι στον τομέα τροφίμων, κλωστοϋφαντουργία, υλικά κατασκευών, χημικά, δέρματα και άλλα**. Το 1922 ο αριθμός των βιομηχανιών ξεπερνά τις 100 και λίγο πριν το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο η Θεσσαλονίκη έχει **428 τέτοιες μονάδες**.

Ιδιαίτερη μνεία έκανε ο **κ. Νικολάου στην κλωστοϋφαντουργία** που ήταν ιδιαίτερα δραστήρια μετά τη δεκαετία του '30 καθώς **υπήρχαν 30 μονάδες με 2000 εργαζόμενους, αλλά και στην πόλη της Νάουσας όπου άνθισε αυτός ο τομέας της βιομηχανίας**. Από το 1960 ως το 1990 σημειώθηκε βιομηχανική αναγέννηση της πόλης με μεγάλες μονάδες που δημιουργήθηκαν εκείνη την περίοδο.

Αρχικά οι μονάδες αυτές λειτουργούσαν με ατμό. Η πρώτη ήταν **οι μύλοι Αλλατινή, στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκαν μηχανές ντιζελ στις βιομηχανίες μετά τη δεκαετία του '20**. Κάποιες από τις παλιές μονάδες άλλαξαν όπως η **οθωμανική τράπεζα, οι τηλεπικοινωνίες Θεσσαλονίκης, ο παλιός σιδηρόδρομος της πόλης**.

«Σήμερα πια ο επισκέπτης θέλει να μάθει την ιστορία ενός κτηρίου, μιας υποδομής, θέλει **να μάθει τι κρύβεται πίσω από αυτή την αλλαγή χρήσης**. Αυτό είναι ακριβώς που πρέπει να προβάλλουμε. Δεν είναι ότι δεν έχουμε τέτοια κτίρια ή κάτι να δείξουμε για τις πόλεις μας. **Αυτό που δεν έχουμε είναι η ιστορία, το "story telling"** που θέλουμε να δημιουργήσουμε για να ντύσουμε **τα κτίρια σαν τουριστικά προϊόντα**» σημείωσε.

Στόχος η καταγραφή της βιομηχανικής κληρονομιάς

"**Η βιομηχανική κληρονομιά είναι ένας τομέας στον οποίο δεν έχουμε την ανάλογη ανάπτυξη**. Διοργανώνουμε συναντήσεις με σκοπό να καταγράψουμε τι υπάρχει σαν **βιομηχανική κληρονομιά στη Θεσσαλονίκη και την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας** και να δούμε πώς μπορεί να αναδειχτεί μέσα από ένα οργανωμένο πλαίσιο" τόνισε από την πλευρά του ο **προϊστάμενος της αυτοτελούς διεύθυνσης υποστήριξης καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, Κώστας Μιχαηλίδης**.

Διευκρίνισε, παράλληλα, ότι το υλικό που παρουσιάστηκε για την βιομηχανική ιστορία της πόλης **προέρχεται από βιβλιογραφική έρευνα** και ειδικά από σχετική έκδοση του **Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος**.

Προτάσεις για την ένταξη στη συνολική προσπάθεια του Σιδηροδρομικού Μουσείου Θεσσαλονίκης κατέθεσε το μέλος του Δ.Σ. του Συλλόγου **"Φίλοι του Σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης" Νεοκλής Αλεξανδρής**. "Η βιομηχανική κληρονομιά δεν είναι μόνο κτήρια αλλά και τα αρχεία των επιχειρήσεων που έχουμε και μπορούν να αξιοποιηθούν" είπε ο διευθυντής του Ιστορικού Αρχείου Μακεδονίας **Νέστορας Μπαμίδης**.

Ενδεικτικά ανέφερε ότι στο **Αρχείο υπάρχουν ένα μέρος του αρχείου του "Fix"** και άλλα μικρότερων επιχειρήσεων, αλλά και το αρχείο της διεύθυνσης βιομηχανίας από το 1915 μέχρι και τρεις δεκαετίες πριν από σήμερα. Ο καθηγητής Αρχιτεκτονικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, **Νίκος Λιανός**, μίλησε για την περίπτωση του μεταλλευτικού συγκροτήματος στα Λιμενάρια της Θάσου που από το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά έχει εγκαταλειφθεί και θα μπορούσε να αναπτυχθεί στο πρότυπο της προσπάθειας που έγινε στο Λαύριο, στην Αθήνα (ΑΠΕ-ΜΠΕ).

Γραφείο Προς Ενοικίαση

Regus Προσφορά!

Powered by Google

Ομοιοπαθητικός
Θεσ/κη - Ιατρός...

Διαφ. drkyriakakis.gr

Θεσσαλονίκη:
«Τέλος ο ΟΑΣΘ...

typosthes.gr

Θερμομόνωσεις
&...

Διαφ. terzakis-monoseis.gr

Θεσσαλονίκη:
Νέος γάμος για...

typosthes.gr

Ανδρικό Μποτάκι
μόνο €99

Διαφ. Shoesforall

Θεσσαλονίκη:
Τραγικό τέλος για...

typosthes.gr

Έρχεται νέο
εμπορικό κέντρο...

typosthes.gr

«Φονιάς του
καρκίνου»:...

typosthes.gr

- [Τοπικά](#)